

مهکامه

"سرو" سربلند گیلان

که نامش "سرور" بود

سرور مهکامه (محصص) در سال ۱۲۸۷ خورشیدی در شهر لاهیجان متولد شد. خانواده او در گیلان به شرافت و فضیلت شهرت داشتند. پدرش دانشمند بود و سرور به اقتضای تربیت خانوادگی از اوان کودکی با آثار بزرگان علم و ادب آشنا شد. در ۹ سالگی چند هزار بیت از بزرگان ادب، بویژه اشعار حماسه شاهنامه فردوسی، اشعار سعدی، حافظ، مثنوی مولوی و رباعیات خیام را در حافظه داشت.

از ۱۰ سالگی خود شعر گفت و اشعار مهیج او که در باره انقلاب و رهائی زن بود در مطبوعات گیلان انتشار یافت. قریحه سرشار و استعداد کم نظیر او سبب شد تا علیرغم سن کم، در نوجوانی، هنگام افتتاح اولین دبستان دولتی در لاهیجان، مقامات اداره فرهنگ شهر او را به خدمت دعوت کنند.

پدرش را خیلی زود از دست داد و در زمستان ۱۳۰۵ به همراه سایر اعضای خانواده عازم رشت شد و در این شهر ساکن. او را در شهر رشت به ریاست آموزشگاه جدیدالتاسیس "اکابر نسوان" منصوب کردند و همین که اولین دبیرستان دخترانه شهر بنام دارالمعلمت در رشت تاسیس شد، تدریس ادبیات فارسی در کلاس های این دارالمعلمت را نیز به او واگذار کردند. تا اواخر سال ۱۳۰۸ که مقیم شهر رشت بود، به تدریس ادامه داد و سپس، پس از آنکه ازدواج کرد و راهی تهران شد، از کار فرهنگی کناره گرفت. در پائیز ۱۳۱۷ همسر جوانش را از دست داد. همسرش بر اثر ایست قلبی درگذشت و سرور مهکامه ماند با سه پسر و یک دختر، که همگی کم سن و سال بودند و تامین زندگی آنها را به تنهایی عهده دار شد. عرصه بر او در تهران تنگ شد و بار دیگر به رشت بازگشت. در این بازگشت به ریاست دبیرستان دخترانه فروغ رشت منصوب شد که در واقع مدرسه "انائیه" سابق امریکائی ها بود.

اولین حضور چشمگیر مهکامه در مجامع بزرگی ادبی دوران، شرکت وی در مسابقه انجمن ادبی ایران در جشن هزاره فردوسی در سال ۱۳۱۳ بود و سپس در خرداد سال ۱۳۲۵ در نخستین کنگره بزرگ نویسندگان ایران حضور یافت. او در این کنگره که ملک الشعراى بهار وزیر فرهنگ وقت آن را افتتاح کرد، بعنوان عضو هیات رئیسه انتخاب شده و درکنار بزرگانی چون دهخدا، صادق هدایت، کریم کشاورز، فروزانفر، دکتر حکمت و دکترشایگان قرار گرفت. این کنگره در باغ دلگشای خانه فرهنگ ایران و شوروی برگزار شد و سرور مهکامه در سخنرانی خود، سرگذشت ادبیات ایران را که خود به شعر سروده بود برای حاضران خواند.